

Téma: Pracovné uplatnenie absolventov špeciálnej pedagogiky.

Výskumný problém: Mimo odborové uplatnenie absolventov špeciálnej pedagogiky.

Hlavná výskumná otázka: Aké faktory vplyvajú na uplatnenie absolventov špeciálnej pedagogiky na trhu práce v inom odbore ako v špeciálnej pedagogike?

Vedľajšie výskumné otázky:

1. V akých pracovných oblastiach sa uplatňujú absolventi špeciálnej pedagogiky?
2. Aké sú príčiny uplatnenia sa v iných pracovných oblastiach než je ...?
3. Ako vplyvajú osobnostné faktory na uplatnenie sa vo vyštudovanom odbore?

Absolvovanie vysokoškolského štúdia nám ponúka možnosť ďalšieho vzdelávanie alebo „postavenia sa na vlastné nohy“, a tým sa zaradiť do pracovného procesu.

Trh práce ponúka možnosti uplatnenia sa v rôznych atraktívnych oblastiach a odboroch, v ktorých sa môžu uplatniť aj absolventi špeciálnej pedagogiky, respektíve existuje nemožnosť zamestnania a uplatnenia sa vo vyštudovanom odbore z určitých dôvodov. Zistenie aktuálnych údajov o zamestnaní absolventov špeciálnej pedagogiky je dôležité a motivujúce pre ďalších študentov, ale aj verejnosť.

Cieľ: Cieľom výskumu je zistiť vplyvy a faktory, ktoré pôsobia na uplatnenie absolventov špeciálnej pedagogiky vo vyštudovanom odbore a v iných pracovných oblastiach. Ide o zmapovanie aktuálnej situácie na trhu práce hlavne pre súčasných a budúcich študentov špeciálnej pedagogiky.

Hypotézy:

teoretická: Absolventi špeciálnej pedagogiky pracujú častejšie vo svojom vyštudovanom odbore ako v inej oblasti.

praktické:

1. Ak absolventi nemajú možnosť uplatniť sa vo svojom vyštudovanom odbore, najčastejšie sa uplatňujú v sociálnej oblasti.
2. Na uplatnenie absolventov v inej oblasti viacej vplyva miera nezamestnanosti ako osobnostné faktory.
3. Absolventi špeciálnej pedagogiky uprednostnia prácu mimo vyštudovaný odbor v blízkosti miesta bydliska ako vzdialenejšiu prácu v ich vyštudovanom odbore.

A) **Koncept:** Nemožnosť uplatniť sa vo vyštudovanom odbore

Konceptualizácia: Faktory vplyvajúce na uplatnenie absolventa

Operacionalizácia: Stanovenie indikátorov
miera nezamestnanosti
osobnostné faktory

B) **Koncept:** Uplatnenie sa v sociálnej oblasti

Konceptualizácia: Uplatnenie sa v oblasti poskytujúcej sociálne služby jednotlivcom s mentálnym, telesným, zrakovým, sluchovým, rečovým postihnutím a poruchami

správania, a to s cieľom zlepšiť kvalitu ich života, prípadne ich v maximálne možnej miere začleniť do spoločnosti.

Operacionalizácia: Stanovenie indikátorov
pracovné uplatnenie
kontretizácia pracovného zamerania v sociálnej oblasti

C) **Koncept:** Miera nezamestnanosti

Konceptualizácia: Ukazovateľ, ktorý hovorí o stave a vývoji nezamestnanosti

Operacionalizácia: Stanovenie indikátorov
percentuálny stav nezamestnanosti
jednotlivé kraje ČR
veľkosť bydliska

D) **Koncept:** Osobnostné faktory

Konceptualizácia: Faktory jednotlivca, ktoré ovplyvňujú výber zamestnania

Operacionalizácia: Stanovenie indikátorov
vek
pohlavie
nedostatok praxe
vzdialenosť práce od bydliska
motivácia pracovať v odbore

E) **Koncept:** Pracovné uplatnenie mimo vyštudovaný odbor

Konceptualizácia: Uplatnenie v takej oblasti, ktorá nesúvisí s vyštudovanou aprobáciou

Operacionalizácia: Stanovenie indikátorov
študijný odbor
pracovná oblasť
aktuálna pracovná pozícia

F) **Koncept:** Vzďalenejšie pracovné ponuky

Konceptualizácia: Ponuky mimo bydliska

Operacionalizácia: Stanovenie indikátorov
vzdialenosť práce od bydliska
ochota cestovať

VOĽBA VÝSKUMNEJ STRATÉGIE, METÓDY, POPULÁCIE A VZORKY

Pre svoj výskum som si vybrala kvantitatívnu stratégiu, ktorá nám umožňuje získať množstvo informácií od veľkého počtu respondentov a umožňuje nám overiť zvolené hypotézy. Za metódu zberu dát som si zvolila štandardizovaný dotazník, ktorý nám zabezpečí získanie reliabilných informácií za relatívne krátke časové obdobie. Výskumnú populáciu budú tvoriť absolventi špeciálnej pedagogiky. Za výskumnú vzorku som si zvolila náhodne vybraných absolventov študijného programu Špeciálna pedagogika z Pedagogickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne.

Dôvodom voľby takejto výskumnej vzorky je získanie rôznorodých informácií, ktoré nám umožnia dospieť k všeobecným záverom. Môžu sa však vyskytnúť problémy zo strany absolventov, ktorí nemusia byť ochotní spolupracovať, nepravdivo zverejniť údaje alebo neodovzdajú dotazník.

Pokiaľ sa nám podarí získať dostatočné množstvo vyplnených dotazníkov, bude možné na základe výsledkov dospieť k záverom o pracovnom uplatnení absolventov špeciálnej pedagogiky.

Úryvok z dotazníka:

Pracovné uplatnenie absolventov špeciálnej pedagogiky

Dotazník, ktorý máte v rukách nám pomôže získať cenné informácie, preto Vás prosíme, aby ste ho vyplnili podľa svojho najlepšieho uváženia.

Dotazník je anonymný, preto sa nemusíte obávať odpovedať.

Prajeme Vám príjemné vyplňovanie.

1. Aký študijný odbor ste vyštudovali?

- a) špeciálna pedagogika
- b) špeciálna pedagogika pre učiteľov
- c) špeciálna andragogika
- d) iné (vypíšte).....

2. Aké sú Vaše špecializácie?

(Môžete zakrúžkovať aj viaceré odpovedi.)

- a) psychopédia
- b) somatopédia
- c) surdopédia
- d) tyflopédia
- e) etopédia
- f) logopédia
- g) SPU
- h) kombinované postihnutie
- i) iné (vypíšte).....

3. Doplnili ste si svoje vzdelanie po ukončení vysokoškolského stupňa?

- a) áno (vypíšte vzdelanie alebo kurz).....
- b) nie
- c) momentálne si rozširujem (vypíšte).....
- d) plánujem si rozšíriť vzdelanie v najbližších 3 rokoch

4. Aké je Vaše aktuálne pracovné uplatnenie?

(Ak zvolíte odpoveď d,e,f, prosím pokračujte otázkou číslo 6.)

- a) rovnaké ako môj vyštudovaný odbor
- b) pracujem v sociálnej sfére
- c) pracujem v inej oblasti (napr. priemysel, bankovníctvo, obchod a služby,...)
- d) pokračujem v terciálnom vzdelávaní
- e) som na materskej dovolenke
- f) som nezamestnaný/á

5. Aká je Vaša profesia?

- a) učiteľ/učiteľka
- b) vychovávateľ/vychovávateľka
- c) poradenský pracovník
- d) terapeut

e) iné, (vypíšte).....

6. Ak nepracujete vo svojej vyštudovanej aprobácii, prosím uveďte dôvod:

- a) nedostatočné finančné ohodnotenie
- b) nedostatok pracovných ponúk v mojom regióne
- c) veľká vzdialenosť do práce
- d) dôležitý bol pre mňa vysokoškolský titul, nie odbor
- e) iné, (vypíšte).....

7. Mali ste problém nájsť si hneď po ukončení VŠ prácu vo svojom odbore?

(Ak ste zvolili možnosť a,b, prosím pokračujte otázkou číslo 9)

- a) do práce som nastúpil/a v priebehu mesiaca od ukončenia VŠ
- b) do práce som nastúpil/a začiatkom nasledujúceho školského roka
- c) prácu som si nenašiel/nenašla do mesiacov (dopíšte)
- d) naskytla sa mi možnosť inej pracovnej ponuky
- e) odcestoval/a som do zahraničia
- f) nemal/a som záujem pracovať v tomto odbore
- g) iné (vypíšte).....

8. Ak ste mali problém nájsť si prácu, v čom bola podľa Vás hlavná príčina?

- a) nemal/a som prax
- b) nedostatok pracovných ponúk v mojom regióne
- c) škola alebo zariadenie hľadali osobu s inou špecializáciou ako bola moja
- d) iné (vypíšte).....

9. Ako ste si našli svoju poslednú prácu?

- a) prostredníctvom inzerátu, reklamy v médiách
- b) ponukou z Úradu práce a sociálnych vecí
- c) prostredníctvom známeho
- d) pracoval/a som tu už počas štúdia a predĺžili mi zmluvu
- e) iné, (vypíšte).....

10. V akom kraji máte trvalé bydlisko?

- a) Jihočeský
- b) Jihomoravský
- c) Karlovarský
- d) Kralovehradecký
- e) Liberecký
- f) Moravskoslezský
- g) Olomoucký
- h) Pardubický
- i) Plzeňský
- j) Praha
- k) Středočeský
- l) Ústecký
- m) Vysočina
- n) Zlínský

11. Aká je veľkosť obce/mesta Vášho bydliska?

- a) do 5 000 obyvateľov
- b) od 5001 do 10 000 obyvateľov
- c) od 10 001 do 25 000 obyvateľov
- d) od 25 001 do 100 000 obyvateľov
- e) viac ako 100 000 obyvateľov

CITAČNÁ NORMA A CITÁCIA

„Citácia (z angl. citation) je skrátené označenie prameňa podľa niektorej metódy odporúčenej normou ISO 690 čiže podľa metódy meno – dátum alebo podľa metódy odkazové číslo. Označenie prameňa (citácia) sa píše v texte práce vždy na tom mieste, kde sa odvolávame na použitý prameň. Citácia slúži na spojenie citovaného miesta so záznamom o citovanom dokumente. Pritom je tento záznam položkou v zozname bibliografických odkazov.“ (Meško a kol., 2004, s.175). Pri citovaní je dôležité dodržiavať etiku a techniku citovania. Etika citovania odráža „ako autor práce dodržiava etické normy vo vzťahu k cudzím myšlienkam....“ (Meško a kol., 2004, s.175), zatiaľ čo technika citovania odráža „ako správne, podľa normy autor spája miesta v texte so záznamami o dokumentoch....“ (Meško a kol., 2004, s.175).

Citačná norma upravuje pravidlá citovania v súpise použitej literatúry a odkazov v texte, najčastejšie sa používa citačná norma ISO 690 a ISO 690 – 2.

Metódy citovania literatúry:

1. Metóda citovania pomocou prvého údaj záznamu a dátumu vydania:

- do guľatej zátvorky sa uvedie prvý údaj (priezvisko autora, prvé slová názvu dokumentu apod.) a rok vydania dokumentu
- ak ide o citát, uvádza sa aj strana dokumentu
- napríklad: (Meško a kol., 2004)

2. Citovanie pomocou priebežných poznámok

- za každým citovaným miestom sa umiestňuje číslo v hornom indexe alebo v guľatej zátvorke, ktoré sa vzťahuje k číselne radeným poznámkam usporiadaným podľa poradia výskytu v texte
- číslovanie poznámok môže byť priebežné alebo začína na každej strane číslicou 1
- bibliografický údaj, z ktorého je citácia je potom umiestnený v poznámke pod čiarou, na konci kapitoly alebo na konci textu
- napríklad: ¹Meško a kol. Akademická príručka, 2004

3. Citovanie pomocou číselných odkazov

- číselné odkazy sa uvádzajú v guľatých alebo hranatých zátvorkách v rámci textu
- ak je citovaná len určitá časť dokumentu uvádza sa za číslo aj strana
- zoznam bibliografických odkazov je na konci publikácie usporiadaný podľa čísel citácií

- v prípade, že je niektorý údaj citovaný viackrát, uvádza sa pod rovnakým číslom v súpise citácií
- napríklad: (13, str. 185)

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

MEŠKO, D. a kolektív. *Akademická príručka*. Martin: Vydavateľstvo Osveta, 2004. ISBN: 80-8063-150-6

BRATKOVÁ, E. *Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690 -2: Metodický materiál pro autory vysokoškolských kvalifikačních prací*. [online]. Verze 2.0. Praha : Odborná komise pro otázky elektronického zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací, Asociace knihoven vysokých škol ČR, 22.12. 2008 [citované 25.4.2010]. 60 s. (PDF). Dostupné na:
<<http://www.evskp.cz/SD/4c.pdf>>.

Obtížné téma, ale poradila jste si s tím dobře, přeji hodně zdaru, pokud budete výzkum realizovat.